

Nacionālais veselības
dienests

Veiksmīgu sarunu ar ražotāju rezultātā NVD nodrošinās inovatīvu zāļu apmaksu visiem cistiskās fibrozes pacientiem

Publicēts: 17.03.2025.

Nacionālais veselības dienests (NVD) ar Veselības ministrijas atbalstu vairāku mēnešu garumā veica sarunas ar zāļu ražotāju, lai vienotos par Latvijas pacientiem un situācijai atbilstošu zāļu cenu, lai nodrošinātu inovatīvas zāles visiem cistiskās fibrozes pacientiem. Sarunu rezultātā tika panāka vienošanās par būtisku uzlabojumu pacientiem, jo ierobežota valsts finansējuma apstākļos iepriekš jaunākās paaudzes inovatīvo medikamentu valsts varēja kompensēt tikai mazai pacientu grupai. Turpmāk – sākot no 19. marta – šāda terapija būs pieejama visiem cistiskās fibrozes pacientiem, no kuriem lielākā daļa ir bērni, informē NVD.

Sākotnēji valsts kompensējamo zāļu sistēmas ietvaros no 2022. gada tika nodrošinātas inovatīvās iepriekšējās paaudzes zāles. Latvija bija pirmā no Baltijas valstīm, kas sāka apmaksāt iedzīvotājiem inovatīvo terapiju cistiskās fibrozes ārstēšanai. Zāles no valsts budžeta līdzekļiem tika apmaksātas noteiktam pacientu lokam – cistiskās fibrozes pacientiem, kuriem ir vismaz viena mutācija CFTR gēnā, kas izraisa cistisko fibrozi.

No 2023. gada to cistiskās fibrozes pacientu ārstēšanai, kuriem pieejamā terapija nebija piemērota, kompensējamo zāļu sarakstā tika iekļauta jaunās paaudzes terapija. Tā palīdz labāk kontrolēt slimību, uzlabo plaušu / respiratorās funkcijas, kā arī dzīves kvalitāti. Ņemot vērā augstās terapijas izmaksas un ierobežotās valsts budžeta iespējas, inovatīvās zāles bija iespējams nodrošināt tikai ierobežotam pacientu skaitam. Šobrīd, pateicoties zāļu ražotāja izrādītajai interesei piedalīties sarunās un abpusēji vienoties par zemāku zāļu cenu, jaunās paaudzes medikamenti būs pieejami plašākam pacientu lokam.

Inovatīvie medikamenti iedzīvotājiem tiek kompensēti 100 % apmērā. Šos medikamentus ir tiesīgs nozīmēt bērnu pneimonologs

saskaņā ar Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas reto slimību konsilija slēdzienu. Pērn cistiskās fibrozes pacientiem šie medikamenti tika nodrošināti 7,2 miljonu eiro apmērā.

Cistiskā fibroze ir reta slimība, kas izpaužas kā progresējoši elpošanas sistēmas traucējumi. Tā ir iedzimta ģenētiska slimība, kas ir viena no visbiežāk sastopamajām iedzimtām slimībām pasaulē. Diemžēl šo slimību nav iespējams pilnībā izārstēt, bet, pareizi lietojot nepieciešamos medikamentus un ievērojot ārstēšanās taktiku, iespējams ievērojami uzlabot pacienta dzīves kvalitāti un paildzināt dzīves ilgumu.

Saistītas tēmas

[Informācija presei](#)

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/jaunums/veiksmigu-sarunu-ar-razotaju-rezultata-nvd-nodrosinas-inovativu-zalu-apmaksu-visiem-cistiskas-fibrozes-pacientiem>